

Jakobsbrevet

Inledning

Introduktion: I detta brev ges en fin balans mellan tro och gärningar. Ordet tro används 15 gånger och gärningar 16 gånger. Ett trettiotal liknelser från naturen används för att beskriva andliga sanningar. Detta brev, som är bland de första som skickades runt i församlingarna, betonar en kristendom som berör sin omvärld. Det är ett praktiskt brev som tar upp obekväma ämnen som att kontrollera sitt tal, rikedomens fara och att kristendomen måste praktiseras för att vara verklig tro.

Struktur:

Även om Jakob (Jesu halvbror) inte var en troende under Jesu liv, måste han ha lyssnat på honom. Det finns många citat från Jesus, särskilt från Bergspredikan:

Jak 1:2 – Matt 5:10-12

Jak 1:4 – Matt 5:48

Jak 1:5 – Matt 7:7-12

Jak 1:22 – Matt 7:21-27

Jak 4:11-12 – Matt 7:1-5

Jak 5:1-3 – Matt 6:19-21

Skrivet: Omkring år **45 e.Kr.**

Till: **Tolv stammar i församlingen**, judar bosatta utanför sitt hemland runt omkring i Romarriket.

Från: **Okänd plats**, troligtvis Jerusalem.

Författare: Jakob, Jesu äldsta halvbror, se Gal 1:19.

Detta är det enda brevet i NT från Jakob. Namnet var ett populärt judiskt namn, två av de tolv apostlarna hette Jakob. Eftersom Johannes bror Jakob dödades ganska tidigt kan han inte ha skrivit detta brev, se Apg 12:1-2. Allt pekar på att det är Jesu äldste halvbror Jakob som är författaren, se Matt 13:55. Han behöver inte förklara vem han är, han var välkänd bland de första troende. Jesus växte upp i en stor familj med fyra bröder, som nämns vid namn, och minst två systrar, se Matt 13:55-56. Maria födde först Jesus, som kom till på ett övernaturligt sätt, se Luk 1:35; Matt 1:18-20. Efter detta fick hon flera barn där Josef var far, se Matt 1:24-25. Sönerna hette Jakob, Josef, Simon och Judas, som också skrev ett brev – Judas brev. Utifrån ordningen de räknas upp var Jakob den äldste och Judas den yngste. Ingen av syskonen trodde på Jesus när han verkade på jorden, se Joh 7:5, men efter hans död och uppståndelse förändrades detta. En bidragande orsak kan vara att Jesus visade sig för Jakob, se 1 Kor 15:7. I det övre rummet fanns alla Jesu bröder med, se Apg 1:14. Jakob omnämns som den ledande i församlingen i Jerusalem, se Gal 2:9; Apg 12:17. Enligt Josefus lät översteprästen stena honom till döds i Jerusalem 62 e.Kr.

Hälsning

¹ [Från:] Jakob,

Guds och Herren Jesu den Smordes (*Messias, Kristi*) tjänare (*slav, livegen* – gr. *doulos*),
[*Till:*] de tolv stammarna i försakingringen (*diasporan*).

[De första kristna församlingarna utgjordes till största delen av judar som flytt från Jerusalem. Några av de platser som brevet skickades till och lästes upp i var troligen Fenikien, Cypern och Antiokia i Syrien norr om Jerusalem dit många flytt, se Apg 11:19. Brevet var skrivet till mesiasstroende judar bosatta utanför sitt hemland, kringsspridda över hela Romarriket, men är minst lika aktuellt för kristna i dag.]

Hälsningar (var glada)!

[Jakob var Jesu halvbror som kom till tro först efter Jesu uppståndelse. Jakob hade en ledande roll i församlingen i Jerusalem, se Gal 1:18-19; Apg 15:13. Hälsningen är snarlik den i brevet som skickades ut från just Jerusalem, se Apg 15:23, och som Jakob var initiativtagare till, se Apg 15:13-20. Detta styrker att det är samme Jakob som skriver detta brev. I jämförelse med andra nytestamentliga brev är inledningen och hälsningen kort. I t.ex. Paulus brev till Rom är hälsningen sju verser lång.]

Låt er inte ledas bort från tron

Gläd er när ni provas

² Se det som den största (*all; ren*) glädje, mina syskon (*bröder och systrar i tron*), när ni råkar hamna i (*skulle falla in i och omges av – gr: peripipto*) olika slags prövningar (*frestelser – gr: peirasmois*) [*problem, svårigheter*]. [*Primärt syftar Jakob på förföljelse på grund av tron, se Jak 2:6; 1 Pet 4:12-16. Här låg en frestelse att tröttna och ge upp sin tro.*]

³ Ni vet [*ju*] att prövningen (*gr: dokimion*) av er tro producerar (*ger*) uthållighet. [*Ni vet av egen personlig erfarenhet att när er tro testas och visar sig vara äkta kan ni stå kvar fullständigt fasta.*]

⁴ Men låt uthålligheten (*ståndaktigheten, tålamodet*) utföra sitt fullmogna verk (*ha med sig fullbordad handling*) så att ni blir fullmogna och fulländade – utan att sakna något.

Be om vishet

⁵ Om nu någon av er saknar vishet [*för att kunna gå igenom dessa prövningar*], ska han fråga [*alltid utbe sig vishet från alldeles intill*] Gud, som ger åt alla, generöst (*fritt; utan förbehåll*) [*på ett enkelt och okomplicerat sätt*] och utan att förebrå (*klandra, förakta; läxa upp*) – och den [*visheten*] ska ges åt honom [*han ska få den klarhet och insikt han behöver*]. [*Ords 2:3-6; Luk 21:15; 1 Kor 1:24*]

⁶ Men han ska fråga [*fortsätta att be*] i tro, utan att tvivla (*utan att vara osäker och splittrad i sin bedömning*), för den som tvivlar [*kastas fram och tillbaka mellan tro och otro*] är (*ordagrant: har varit*) som havets våg, som drivs omkring av vinden och kastas hit och dit.

[Jakob liknar ett tvivlande sinne vid en våg som rullar in i tro mot fastlandet och som i nästa ögonblick, utav otro och rädsla, kastas ut i havet igen. Vinden kan här tolkas som de yttre omständigheterna.]

⁷ En sådan människa ska inte förvänta (föreställa, tänka) sig att få (att hon kommer att ta emot) något från Herren [av det som kommer från hans sida/närhet],

⁸ eftersom hon är delad i två (ordagrant: "två-själad"), vacklande (ostadig, opålitlig) i allt hon tar sig för.

Frestelser för fattiga och rika

[Följande verser ger exempel på olika gruppers frestelser. En fattig troende frestas att fastna i att klaga över sin situation. I stället ska han glädja sig över allt Gud ger. Den rike ska inte berömma sig av sin rikedom.]

⁹ Vidare, den broder [eller syster] som lever under enkla förhållanden ska berömma sig av att ha blivit upphöjd [ansetts värdig att provas]

¹⁰ och den rike [borde berömma sig] av sin svaghet (litenhet), eftersom han kommer att försvinna som blomman i gräset.

¹¹ Solen går upp med sin hetta och sveder gräset, dess blommor faller av, dess skönhet förgår. Så ska även den rike vissna bort mitt i all sin strävan.

Välsignad är den som består provet

¹² Salig (*lycklig, välsignad, avundsvärd*) är den man som uthärdar [*håller ut och inte vacklar under*] prövningen (*frestelsen*), för när han har bestått provet [*visat sig vara genuin och äkta*] ska han få livets segerkrans [*det eviga livet*] som han [*Herren*] har lovat dem som älskar honom.

[*Även Bergspredikan börjar med välsignelser, se Matt 5:3-12. Grekiska peirasmós har en bred betydelse av både prövning och frestelse. Den nyansskillnad som finns mellan de svenska orden finns inte i grekiskan. Bönen har en viktig roll både före ("för oss inte in i frestelse", se Matt 6:13) och under prövningen/frestelsen, se Jak 1:2.*]

¹³ Låt ingen säga när han blir frestad (*prövad*): "Det är Gud som frestar mig", för Gud kan inte bli frestad av ondska, och han själv frestar aldrig någon.

¹⁴ Var och en är i stället frestad när han dras i väg [*lockas bort från Gud och den kristna gemenskapen*] och snärjs (*som en fisk fastnar på en krok*) av sitt eget begär.

¹⁵ När begäret sedan blir havande (*gr. sullambano*), föder (*frambringar* – *gr. tikto*) det synd, och när synden blivit fullt utvecklad (*fullvuxen*) leder den till död [*Rom 6:23*].

¹⁶ Mina älskade syskon (*bröder och systrar i tron*), bli inte vilseledda (*sluta att vandra bort från sanningen*).

Bedra inte hjärtat

¹⁷ Allt gott vi får (*varje välgörande gåva; allt gott givande – gr. dosis*) och varje fullkomlig gåva (*gr. dorema*) kommer [*alltid allra först*] ner ovanifrån, från ljusens [*himlalljusens*] Fader – han som varken förändras (*är ombytlig*) eller växlar mellan ljus och mörker (*ordagrant: hos vilken ingen förändring eller växlande skugga finns/är närvarande*).

[*Allt gott har sitt ursprung i Gud. Grekiskans dosis refererar mer till givandet och gåvans syfte medan dorema pekar på själva gåvan som en frikostig välsignelse. Med hjälp av termer inom astronomi illustrerar Jakob Guds oföränderlighet och orubblighet. Universums Skapare förändras inte i intensitet som solen och månen, vars sken varierar under dygnet. Inte heller går han likt planeter (som skymmer varandra i sin omloppsbana) omväxlande in i och ut ur mörker.*]

¹⁸ Enligt sitt eget beslut födde han oss till livet genom sanningens ord (*gr. logos aletheia*), för att vi skulle bli som en förstlingsfrukt (*den första skörden*) han får från dem han har skapat. [*3 Mos 23:10; 5 Mos 26:2; Jer 2:3; 1 Kor 15:20, 23; 1 Pet 1:3; Rom 11:16*]

¹⁹ Förstå nu detta, mina älskade syskon (*bröder och systrar i tron*): Varje människa [*var och en*] ska vara

snar till (*snabb, redo*) att höra (*lyssna*) [*främst till Guds ord, se vers 18, men också när andra*

*människor talar],
sen till att tala [avsiktligt vänta med att yttra sig],
sen till vrede [medvetet avvakta med ett upprört
inre ställningstagande gentemot någon/något,
se Pred 7:9] –*

²⁰ för en människas vrede uträttar inget som är rättfärdigt (rätt) inför Gud [*den leder inte till en karaktär som kännetecknas av den rättfärdighet som kommer från Gud*].

[Vrede (gr. orge) kommer från verbet orgao – "att svälla/svälla upp" (av en inneboende drift eller lidelse), betecknar en sjudande vrede, avgjord ilska och upprördhet och används ofta om Guds kontrollerade vrede och berättigade motstånd, se Joh 3:36; Rom 1:18; Upp 19:15. Paulus uppmanar att bli vred över rätt saker, se Ef 4:26, dock inte förbanna människor, se Jak 3:9; Kol 3:8; Ords 29:11; Rom 12:19-21.]

²¹ Ni måste själva ta beslutet att ta bort (*klä av*) all er orenhet (*smuts*) och all överflödande ondska [*hat och illvilja som bubblar upp, manifesteras och befläckar hela själen*] från era liv [*permanent ta bort och medvetet skjuta ondskan utom räckhåll för alltid på samma sätt som man skulle ta av sig smutsiga kläder*]. Ta i ödmjukhet emot (*var villiga och öppna för*) ordet [*Guds ord*] som är planterat i er och som kan frälsa (*bevara, hela*) era själar.

²² Men var (*bli*) ordets (*gr. logos*) görare och inte bara dess hörare [*Guds ord lästes ofta högt, se 2*

Kor 3:14; Upp 1:3], annars missbedömer (bedrar) ni er själva! [Börja praktisera budskapet, gör som det står, annars resonerar ni på ett vilseförande sätt mot sanningen.]

²³ För om någon är ordets hörare och inte dess görare [*någon som bara lyssnar utan att omsätta insikt och kunskap i handling*], så liknar han (*har denne blivit lik*) en man som betraktar (*uppmärksamst studerar; noggrant tittar på*) sitt [*eget*] ansikte (*ordagrant: sitt naturliga/medfödda ansikte*) i en spegel.

²⁴ [*Jakob förklarar och sammanfattar:*] För han har [*ju*] betraktat sig själv och gått därifrån och omedelbart glömt hur han såg ut (*ordagrant: hurdan han var*)!

[Dåtidens speglar var av brons. De bästa speglarna var av korintisk brons, men inga speglar från den tiden gav den klara spegelbild som vi är vana vid idag (jfr "dunkel spegel" i 1 Kor 13:12). Det var få som hade tillgång till en egen spegel, men både vägg- och handspeglar av metall har hittats i utgrävningar i välbeställda kvarter och palats. Ett sätt att tolka liknelsen är en man som ser sitt otvättade ansikte och rufsiga hår. Han ser sitt bedrövliga tillstånd, men gör inget åt det, istället glömmen han det och går vidare. Guds ord är en fullkomlig spegel som människan kan spegla sitt liv i. Spegelbilden är dunkel och dimmig (som dessa antika speglar) och behovet av en frälsare blir uppenbart. Liknelsen kan också syfta på majoriteten av befolkningen

som sällan såg sin egen spegelbild, och som med tiden glömde bort sitt eget utseende.]

²⁵ Men den som ständigt fäster sin blick på *(stannar upp och böjer sig ner för att undersöka)* frihetens fullkomliga undervisning [*lära, lag – gr: nomos, se Matt 5:17*], som inte är en glömsk hörare utan en aktiv görare [*som lyder Guds ord*], han blir salig (*lycklig*) i det han gör [*får uppleva Guds glädje och välsignelse i sitt liv*].

²⁶ Om någon menar sig (*själv tror sig*) vara from (*gudfruktig*) [*tjäna Gud genom att på ett religiöst sätt vara observant och plikttrogen i sin tillbedjan*] men inte tyglar sin tunga utan bedrar sitt hjärta, så är hans fromhet (*gudstjänst*) ingenting värd.

²⁷ En fromhet (*gudsfruktan, tillbedjan, gudstjänst*) [*som är*] ren och obefläckad inför Gud och Fadern är detta:

att ta sig an (*se till; besöka*) föräldralösa (*faderlösa, efterlämnade, övergivna*) barn och änkor i deras nöd [*5 Mos 14:29; Hes 22:7; Ps 68:6; Matt 23:23; 25:36*] – att [*hela tiden*] bevara sig själv obesmittad (*fläckfri, okorrumpad*) av världen.

[I hela detta stycke betonas att det finns en helhet mellan hörande/görande och tal/handlingar. Detta förstärks av att grekiskan inte har ordet "och" i den sista delen. Det är inte två separata handlingar av fromhet – att praktiskt visa barmhärtighet och att bevara sig från

världslighet – utan de hör ihop i en helhet och bekräftar varandra. Se även Matt 25:35-40; Heb 13:16.]

2

Kärleken är inte partisk

¹ Mina syskon (*bröder och systrar i tron*), ni kan inte tro på vår förhärligade Herre Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*) och samtidigt göra skillnad på människor (*vara partiska*).

² Låt säga att en man skulle komma in i er synagoga (*församling*) med guldringar på händerna och iklädd fina kläder, och samtidigt en fattig man (*helt beroende av andra för sin försörjning*) i smutsiga kläder.

³ Om ni då ger all uppmärksamhet till den som bär de fina kläderna och säger till honom: "Sätt dig på den här ärofyllda platsen", medan ni säger till den fattige: "Stå där", eller "Sätt dig där på golvet (*vid mina fötter*)."

⁴ Om det är så, gör ni då inte skillnad och blir domare på felaktiga grunder (*ondskefulla motiv*)?

⁵ Lyssna, mina älskade syskon (*bröder och systrar i tron*). Har inte Gud utvalt dem som i världens ögon är fattiga (*helt beroende av andra för sin försörjning*) till att bli rika i tro (*ha stor, överflödande tro*), och ärva det rike som han har lovat till dem som älskar honom?

⁶ Men ni har förolämpat (*föraktat*) den fattige. Är det inte de rika som är era slavherrar (*utövar makt, trycker ner er*)? Är det inte de som släpar er till domstolarna?

⁷ Är det inte de som förolämpar (*förtalar, hädar*) det goda (*vackra, dyrbara*) namnet som är nämnt över er (*ni är uppkallade efter*)? [5 Mos 28:10; Matt 28:19; Apg 11:26]

⁸ Om ni uppfyller den kungliga (*förnämsta*) lagen [*undervisningen*] som den är uttryckt i Skriften:

”Du ska älska [*osjälviskt och utgivande*] din nästa (*din medmänniska*)
som [*du älskar*] dig själv.”

[3 Mos 19:18; Matt 22:37-40. Detta bud sammanfattar undervisningen i Moseböckerna och Profeterna. Att den kallas ”kunglig” beror främst på att den utgår ifrån kungen Jesus.]

Då gör ni det som är rätt.

⁹ Men om ni diskriminerar (*dömer en människa efter det yttre*) så syndar ni och blir överbevisade av lagen [*undervisningen i t.ex. 5 Mos 1:17*] som överträdare (*brottslingar*).

¹⁰ För om någon håller hela lagen [*alla Guds bud*] men faller på ett område [*bryter ett bud*], då är han skyldig i allt. [*Då har han brutit mot Guds undervisning som helhet. I exemplet ovan, se vers 2-4, handlar det om buden om opartiskhet i 3 Mos 19:15 och den bakomliggande generella principen om kärlek i 3 Mos 19:18.*]

¹¹ För han som sa:

”Du ska inte begå äktenskapsbrott (*vara otrogen*)

mot din make/maka)." [2 Mos 20:14]

Han sa också:

"Du ska inte mörda." [2 Mos 20:13]

Om du inte begår äktenskapsbrott, men mördar, så har du ändå blivit en överträdare av lagen [*brutit mot Moses undervisning*].

¹² Så tala och agera som de som ska dömas under frihetens lag.

¹³ För den som inte har visat barmhärtighet (*nåd*) blir domen obarmhärtig, men barmhärtigheten (*nåden*) triumferar (*gläder sig, segrar, skryter*) över domen.

Visa din tro genom dina gärningar

¹⁴ Mina syskon (*bröder och systrar i tron*), till vilken nytta (*vinst*) är det om någon säger sig ha tro men inte har några gärningar? Den nyss nämnda tron [*som inte resulterar i goda gärningar*] kan ju inte frälsa honom, eller hur?

¹⁵ Om en [*troende*] broder [*eller syster*] visar sig vara utan kläder och saknar mat för dagen,

¹⁶ och någon av er säger till honom: "Gå i frid!" [*Den vanliga judiska frasen för farväl.*] "Håll dig varm och ät så att du blir riktigt mätt", till vilken nytta är det om han inte ger honom det som är nödvändigt för kroppen?

¹⁷ På samma sätt är också tron död (*kraftlös, inaktiv*) om den inte har gärningar [*handlingar som backar upp den*].

18 Men någon kommer istället att säga [*Jakob introducerar nu en tredje part som med ett retoriskt påstående invänder*]: "Du har tro, och jag har gärningar [*har du tro, så har jag goda gärningar*]."

Visa mig din [*påstådda*] tro utan (*åtskild från*) gärningar, så ska jag visa dig min tro genom (*utifrån*) mina gärningar.

19 Du tror att Gud är en, det gör du rätt i. Så tror även demoner och de är skräckslagna [*ordagrant: håret reser sig på armarna*].

20 Men inser du inte (*är du ovillig att se till fakta*), tanklösa (*tomma, dåraktiga*) människor [*utan något andligt liv*], att tro utan [*goda*] gärningar är utan verkan.

Två exempel – Abraham och Rahab

[*Två exempel på hur tro och gärningar hör ihop tas från GT. Abraham – en jude, och Rahab – en hedning.*]

21 Blev inte vår far Abraham erkänd som rättfärdig genom gärningar när han bar fram sin son Isak på altaret? [*Abraham var israeliternas stamfar, se 1 Mos 12:1-3. Han var villig att offra sin ende son, Isak, se 1 Mos 22.*]

22 Du ser att hans tro samverkade med hans gärningar, och genom gärningarna blev tron fullbordad.

23 Så uppfylldes Skriften som säger:

Abraham trodde Gud,

och det tillräknades honom som rättfärdighet. [1 Mos 15:6]

Han kallades Guds vän. [2 Krön 20:7; Jes 41:8]

²⁴ Ni ser alltså att människan erkänns som rättfärdig genom gärningar och inte bara genom tro.

²⁵ [Ännu ett exempel från GT.] Blev inte den prostituerade Rahab (*gr. Raav*) på samma sätt erkänd som rättfärdig genom gärningar när hon tog emot sändebuden (*spejarna*) och släppte ut dem en annan väg?

[Berättelsen om hur Rahab gömmer de två israeliska spejarna i sitt hus i Jeriko finns i Jos 2. Hon finns även med i Jesu släktavla, se Matt 1:5, och är en av troshjältarna i Heb 11:31.]

²⁶ Liksom kroppen utan ande är död, så är tron utan gärningar död.

3

Tungans makt

¹ Mina syskon (*bröder och systrar i tron*), inte många av er bör bli lärare, ni vet ju att vi ska få en strängare dom.

² Vi begår alla många fel. Om någon är felfri i sitt tal, är han en fullkomlig man som också kan tygla (*kontrollera*) hela sin kropp.

Två exempel när något litet styr något stort

³ När vi lägger [*ett litet*] betsel i munnen på en häst

för att den ska lyda oss
styr vi också hela dess kropp.

⁴ Se (*tänk*) också på fartygen,
som är så stora och drivs av hårda vindar,
ändå styrs de med ett litet roder dit rorsman-
nen vill.

⁵ På samma sätt är tungan en liten lem men med stora anspråk (*som kan skryta över stora ting och sin makt*). [*Tungan är som hästens betsel eller rodret på ett skepp – den bestämmer färdriktningen.*]

Ett tredje exempel visar hur något litet kan förgöra något stort

Se (*tänk*) på hur en liten eld kan sätta en stor skog i brand.

⁶ Tungan är [*som*] en eld,
en värld av ondska bland våra lemmar.
Den smutsar ner hela vår kropp
och sätter hela livet i brand
och får själv sin eld från Gehenna (*helvetet*).

⁷ Alla slags fyrfotadjur [*där hästen som nämns i vers 3 är ett exempel*], fåglar, kräddjur och vattendjur

låter sig tämjas och har blivit tämjda av människan.

⁸ Men tungan kan ingen människa tämja,
den är ostyrig och ond (*en opålitlig ondska*),
full av dödligt gift.

⁹ Med den välsignar vi Herren och Fadern,
och med den förbannar vi människor
som är skapade till Guds avbild.

¹⁰ Från samma mun kommer välsignelse
och förbannelse.

Så får det inte vara, mina syskon (*bröder och systrar i tron*).

¹¹ En källa kan väl inte [*samtidigt*] från samma klippöppning

ge både sött och bittert (*gr. pikros*) vatten?
[*Nej, det är omöjligt. Ordet för "bitter" är ovanligt och används bara här och i vers 14 om bitter avund.*]

¹² Mina syskon (*bröder och systrar i tron*),
ett fikonträd

kan väl inte ge (*producera*) oliver
eller en vinstock
fikon? [*Nej, det är omöjligt.*]

Inte heller kan en salt källa (*saltvatten - gr. halukos*) ge (*producera*) sött vatten.

[*Dessa liknelser för tankarna till Jesu undervisning i Bergspredikan där ett äkta träd kan kännas igen på dess frukt, se Matt 7:16. Runt Döda havet fanns källor som gav salt vatten, medan det längre norrut fanns sötvattenskällor. Oliver, fikon och vindruvor är också kända frukter. Brevets läsare, som flytt från sitt hemland, kunde väl identifiera sig med dessa liknelser, se Jak 1:1.*]

Vishet

[Följande två stycken (Jak 3:13-18 och Jak 4:1-10), utgör brevets höjdpunkt och kiastiska centrum. Kontrasten mellan sann och falsk vishet får sitt crescendo i nästa stycke där det blir uppenbart att en kristen inte kan vara tvådelad, splittrad och kluven. Jakob använder det grekiska ordet för "två-själad" (dipsychos, se Jak 4:8). Det något ovanliga adjektivet förekommer även i inledningen till detta brev (Jak 1:8) där frågan om vishet först tas upp (Jak 1:5). I vers 17-18 expanderas ämnet i form av åtta kännetecknande punkter. Kontrasterna blir tydliga i ordvalen.]

¹³ Är någon bland er vis och förståndig (erfaren, lärd)? Låt [då] denne genom (utifrån) sitt goda uppförande (sin tilltalande/vackra livsföring) visa (demonstrera) sina gärningar [ge exempel på sitt handlande] i vis mildhet (ordagrant: vishetens mildhet/saktmod) [välbalanserade och mjuk styrka som inte framhäver sig själv, se Kol 3:12].

[Sann vishet handlar i första hand om att kunna applicera den kunskap man har i det dagliga livet.]

Falsk vishet

¹⁴ Men om ni nu har
bitter avund
och själviskhet (rivalitet; själviska ambitioner)
i ert hjärta
ska ni inte
skryta [ha en överlägsen attityd]
och ljuga mot sanningen.

15 Sådan [*falsk*] vishet kommer inte från ovan utan är jordisk, själslig (*sinnlig, världslig, oandlig*), ja, rent utav demonisk (*djävulsk*).

16 För där det finns avund och själviskhet, där finns det [*också*] oordning (*där råder det förvirring, anarki, tumult*) och alla slags onda (*tomma, meningslösa*) handlingar.

Sann vishet

[Nu följer åtta punkter som beskriver sann vishet. Kontrasten till världslig vishet (som är demonisk och orsakar oordning, se vers 16) är stor och detta tydliggörs genom struktur och grekiska ordval. Visheten från ovan beskrivs i fin harmoni med flera allitterationer. Centralt finns sex ord som börjar med den grekiska bokstaven epsilon (ε), omgärdade av ord som börjar på bokstaven alfa (α).]

17 Men visheten från ovan är först och främst ren [*Guds vishet är helig, obefläckad*],

därefter (*den är dessutom*):
fridsam (*fredlig; fullständigt rofylld*),
mild (*försonlig, överseende*)
tillmötesgående (*följsam, öppen; villig att lyssna*),

fylld av
barmhärtighet

och goda frukter,
opartisk
och uppriktig.

¹⁸ Rättfärdighetens frukt sås (*sprids/strös*) ju [*ut*] i frid (*fullständig harmoni*) av (*för, åt*) dem som skapar (*producerar, åstadkommer*) [*aktivt verkar för*] frid (*fullständig harmoni*).

[Uttrycket "rättfärdighetens frukt" är hämtat från GT, se Ords 11:30; Amos 6:12 och återkommer även i Fil 1:11. Rättfärdighet och frid hör ihop, se Jes 32:17; Heb 12:11. Grekiskan kan här tolkas som att rättfärdighetens frukt (i singular) kan sås både av och för fredsmäklare, se även Matt 5:9. Det frö som ger en skörd av rättfärdighet kommer alltid att sås i frid av/åt dem som aktivt verkar för frid – den frid som ger fullständig harmoni, se Joh 14:27.]

4

Älska Gud och älska människor

Strider och konflikter – mord

[Följande stycke hör tematiskt ihop med kapitel 2. Där citeras buden att inte begå äktenskapsbrott och inte mörda, se Jak 2:11. Nu upprepas och förklaras dessa i omvänd ordning. Mord i vers 2 och äktenskapsbrott i vers 4.]

¹ Varifrån kommer alla strider och konflikter bland er?

Kommer de inte från begären som kämpar i era kroppar?

² Ni vill ha (*brinner av iver*),

men får inget,

ni mördar [*Jak 2:11*] och avundas,
men vinner inget,
ni kämpar och strider.

Ni har inget

därför att ni inte ber (*frågar*).

³ Ni ber, men får inget, därför att ni ber illa [*av fel motiv*] – för att sedan slösa bort det på era njutningar.

Vänskap med världen – äktenskapsbrott

⁴ Ni äktenskapsbrytare (*otrogn*)! [*Ni älskar världen och bedrar Gud, se Jak 2:11.*]

Vet ni inte att vänskap med världen
är fiendskap mot Gud?

Den som vill vara vän med världen
blir fiende till Gud.

⁵ Eller tror ni att det är tomma ord när Skriften säger:

Svartsjukt längtar Anden

som han låtit bo i oss?

[*Inget exakt citat, men samma innehåll som 2 Mos 20:5; 1 Mos 6:3-5; Jes 63:8-16.*]

⁶ Men han [*den helige Ande*] ger oss mer och mer nåd (*kraft, oförtjänt favör från Gud*) [*när vi vänder oss bort från vår själviskhet och övervinner ondska och avundsjuka*]. Det är därför det står:

Gud står emot [*gör sig redo att gå ut till strid mot*] de arroganta (*högmodiga*),

men ger nåd (*favör*) till de ödmjuka. [*Ords 3:34*]

⁷ Underordna er därför Gud [*ställ er frivilligt och på en gång under hans befäl*] – stå emot (*ta ställning i fasthet mot*) djävulen [*den som fram och tillbaka kastar anklagelser, smädar och baktalar*],

så ska han (*kommer han att*) fly [*bort*] från er. [*1 Pet 5:9*]

⁸ Närma er Gud,

så ska han (*kommer han att*) närma sig er. [*Matt 7:7*]

[*Innebörden är att reflexmässigt dra sig alldeles nära intill. Här har grekiskan en aktivt pågående verbform.*]

Rengör era händer [*handlingar*], ni syndare,

och rena era hjärtan [*rena ert inre liv, helga ert sätt att tänka*] ni splittrade (*tvehågsna, kluvna – ordagrant: "två-själade"*) [*som älskar Gud och samtidigt följer era egna begär*].

[*När ni drar er närmare Gud:*]

⁹ Känn djup ånger och gråt [*över er trolöshet*],

låt era skratt bytas ut till sorg,
och glädjen till bedrövelse [*för era synder*].

¹⁰ Ödmjuka er [*böj er inre människa*] inför Herren,
så ska han upphöja er [*Matt 23:12; 1 Pet 5:6*].

Tala inte illa om varandra – Gud är vår domare
[Följande stycke handlar om att "göra", se vers 11, 13, 15. Huvudpoängen är att det bara är en som har rätt att döma – Gud. Stycket börjar med ordet "tala" och hör tematiskt ihop med Jak 3:1-12 som handlar om tungan. Vers 11-13 formar också en kiasm.]

¹¹ Tala inte illa om (*anklaga inte, förtala inte*) varandra, syskon (*bröder och systrar i tron*).

Den som förtalar eller dömer en annan troende förtalar lagen [*Moseböckerna – Torah*] och dömer lagen [*eftersom 5 Mos 6:5 och 3 Mos 19:18 befäller att älska Gud och sin nästa, se Matt 22:37-40; Jak 2:8*].

Men om du dömer lagen [*om du inte själv står under lagen*], då är du inte lagens görare utan [*ställer dig över den som*] dess domare.

¹² En är lagstiftare (*givare av undervisningen*) och domare –

han som har kraft att frälsa (*rädda*) och att förgöra.

[*Kiasmens centrum.*]

Men du – vem är du som dömer din nästa (*din medmänniska*)?

[Gud är både lagstiftare (gr. nomo-thetes – den som gett undervisningen med alla budord) och domare. Han känner också alla människors hjärtan och intentioner och kan därför döma rättvist, se Rom 2:12-16; Matt 7:1-5.]

Varning – skryt inte om morgondagen

[Uttrycket "Lyssna nu" återfinns bara här och i Jak 5:1. Det binder ihop dessa stycken och ger en skarp varning. I nästa stycke, Jak 5:1-6, varnas det för att förtjäna rikedom på ett orättfärdigt sätt. Här i Jak 4:13-16 nämns inte rikedom. Däremot handlar det om den bakomliggande drivkraften som är kärleken till pengar. Det är inte pengarna i sig som är problemet, utan kärleken till dem, se 1 Tim 6:10. Problemet som Jakob lyfter fram i exemplet nedan är när Gud utelämnas från det dagliga livet och kärleken till ekonomisk vinning blir större än önskan att göra Guds vilja.]

13 Lyssna nu (var uppmärksamma), ni som säger:

"I dag eller i morgon ska vi resa till den eller den staden, stanna där ett år och göra affärer och tjäna pengar."

14 Ni vet inget om morgondagen. Vad är ert liv? Ni är en dimma som syns en liten stund och sedan försvinner.

15 I stället borde ni säga:

”Om Herren vill och vi får leva ska vi göra det eller det.”

¹⁶ I stället skryter ni och är självsäkra. Allt sådant skryt är av ondo.

¹⁷ Den som alltså förstår (*vet; har förstått*) att göra det goda men inte gör det, han begår (*för honom är det*) en synd [*han syndar*]. [*Luk 12:47; Rom 14:23*]

5

Varning till orättfärdigt rika – de förtrycktas rop när Herren

[Följande stycke handlar om orättfärdiga rika och hör ihop med stycket i Jak 2:3-6. Uttrycket ”Lyssna nu” återfinns bara här och i Jak 4:13 och ger en skarp varning.]

¹ Lyssna nu (*var uppmärksamma*), ni som är rika!
Gråt och klaga över de olyckor som ska drabba er.

² Er rikedom har [*den dagen då Jesus kommer tillbaka, se vers 7*] ruttnat (*förmultnat, fördärvats*) och era [*förrådshus med*] kläder är malätna.

³ Ert guld och silver har rostat, och rosten ska vittna mot er och förtära ert kött som eld. Ni har samlat skatter under de sista dagarna.

⁴ Se, [*observera, inse att*] lönen – som tillhör arbetare som skördat era fält –
som har hållits tillbaka av er, ropar ut

och ropen från dem som skördat

har nått Herren Sebaots [*härskarornas Herres*] öron!

[1 Mos 4:10; 3 Mos 19:13; 5 Mos 24:14-15]

⁵ Ni levde i lyx och överflöd på jorden, ni gödde era hjärtan på slaktdagen.

⁶ Ni har dömt, ni har dödat den rättfärdige [Amos 5:12; Apg 7:52] – han står inte emot er (*gör inte motstånd mot er*).

Var tålmodiga

⁷ Syskon (*bröder och systrar i tron*), var tålmodiga fram till Jesu ankomst (*tappa inte hoppet oavsett omständigheter*).

[*Exempel från jordbruket:*]

Se [*observera*] hur jordbrukaren väntar på att jorden ska ge sin dyrbara skörd,

hur han tålmodigt väntar på det första regnet [*höstregnet som gör att sådden börjar gro*]

och det senare regnet [*vårregnet som gör att skörden växer till och frukten blir riklig*].

⁸ På samma sätt måste ni vara

tålmodiga (*inte tappa hoppet oavsett omständigheter*).

Styrk (*stabilisera, balansera*) era hjärtan [*gör dem fasta och väl förankrade i sanningen*],

för Herrens ankomst är mycket nära.

⁹ Sluta att klaga (*muttra, sucka*) på varandra, så att ni inte blir dömda.

[Sluta att bära på oförsonlighet och missnöje som inte formuleras i ord och inte klaras upp.]

Se! Domaren står redan vid portarna *[plural, se Ps 24:9]*.

¹⁰ *[Exempel från profeterna:]*

Som *[ännu]* ett exempel, mina syskon (*bröder och systrar i tron*):

Tänk på profeterna, hur de uthärdade lidande (*klarade stress och bar en andlig börda*) och deras tålamod (*balanserade temperament, overseende med andra när de gjorde fel*). *[Matt 5:10-12]*

¹¹ Se *[observera, tänk på]* hur vi säger att de som stått fasta är välsignade (*lyckliga*). Ni har hört om Jobs uthållighet (*ståndaktighet*) *[hur han stod fast under prövningar]*, och ni har sett Herrens syfte *[hur han rikligen välsignade Job till slut]*, för Herren är full av nåd och barmhärtighet.

Förlåtelse och upprättelse för den som vandrart bort

[Detta avslutande stycke hör tematiskt ihop med det inledande stycket i Jak 1:1-16. Nyckelord som knyter ihop dessa sektioner är "död" och "vilseledd" som bara återfinns i Jak 1:15-16; 5:19-20. Det första stycket avslutas med en varning för att bli vilseledd, och det sista stycket avslutas med en uppmaning om att föra tillbaka den som blivit vilseledd, se Jak 1:16; 5:19.]

12 Framför allt, mina syskon (*bröder och systrar i tron*):

svär ingen ed,

varken vid himlen eller vid jorden

eller vid något annat.

Låt ert ja vara [*ett okomplicerat*] ja

och ert nej vara [*ett okomplicerat*] nej,

så drabbas ni inte av domen.

13 Är det någon bland er som lider (*"lider ont" - plågas; drabbas av svårigheter*)?

Då ska han be [*vända sig till Gud i förtrolig bön*]. [*1 Tim 2:1*]

[Det grekiska ordet för lidande är här kakopatheo och kan avse smärtsamma svårigheter av olika slag, se 2 Tim 2:9; 4:5. Det härrör från adjektivet kakos som står för något "inneboende ont/dåligt" och substantivet pathos som beskriver en stark känsla som väcks, såsom smärta, förtärande lust eller brinnande passion.]

Är någon glad?

Då ska han sjunga [*och spela*] lovsånger (*psalmer*) [*prisa Gud gång på gång*]. [*Ps 50:14; 1 Kor 14:15*]

14 Är någon sjuk (*svag*)?

Då ska han sammankalla de äldste (*församlingsledarna*) i [*den lokala*] församlingen, och de ska be för honom sedan de smort honom med olja i Herrens namn.

15 Trons bön ska (*kommer att*) frälsa (*rädda, befria, bota, hela, bevara*) den som är sjuk (*utmattad, kraftlös*),

och Herren ska resa upp honom [*igen*].

Och om han har begått (*fast han skulle ha begått*) synder [*som medfört psykiska och fysiska konsekvenser*],

ska han bli förlåten.

16 Bekänn därför era synder (*överträdelser, felsteg*) [*fullt ut – helhjärtat och öppet*] för varandra,

och be [*också*] för varandra så [*på ett sådant sätt*] att ni kan bli helade (*botade, förnyade – gr. iaomai*).

Mycket förmår (*besestrar*) [*Fil 4:13*] en rättfärdigs [*vädjande och behovsinriktade*] bön när den verkar i kraft.

[*Det grekiska verbet för att bekänna, exomologeo, har prepositionen ex med som prefix, vilket intensifierar dess betydelse. En person som har det rätt ställt med Gud och människor har möjlighet att ständigt och aktivt strida mäktigt och segerrikt (gr. ischuo) i bön. Det sista verbet, gr. energeo (att verka i kraft), står i formen medium, vilket innebär att det är en samverkan mellan den som aktivt ber och Gud som låter bönen ge resultat. Den passiva formen av gr. iaomai (att göra hel) fokuserar på den store Läkarens ingripande till både kropp, själ och ande.*]

17 Elia var en människa med samma natur [*som*

också fick lida och som berördes av känslor på samma sätt] som vi. Han bad en bön att det inte skulle regna, och då regnade det inte över landet (*på jorden*) under tre år och sex månader.

¹⁸ Sedan bad han igen [*att det skulle regna i Israel*], och då gav himlen regn och jorden bar sin gröda [*1 Kung 17-18*].

Hjälp varandra tillbaka på rätt väg

¹⁹ Mina syskon (*bröder och systrar i tron*), om någon bland er blir vilseledd (*vandrar*) bort från sanningen och någon återför honom,

²⁰ så ska han veta att den som återför en syndare från hans villoväg (*felaktiga tankemönster, som gradvis vandrat bort från sanningen*) räddar hans själ från döden och överskyler många synder [*dvs. många synder förlåts som gjorts av den som blivit räddad och återupprättad*].

[*Se även Ords 10:12; 1 Pet 4:8.*]

**Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning
Swedish: Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning (New Testament)**

copyright © 2017-2024 Svenska Kärnbibeln

Language: Swedish

Contributor: Svenska Kärnbibeln

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-07-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Jul 2025 from source files dated 3 Jul 2025

c5cfac14-0500-50d4-bd1a-4691a8b8b3b6